

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 10.11.2014

Versjon 105

revidert den: 04.11.2014

Avsnitt 1: Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

- **1.1 Produktidentifikator**
- **Handelsnavn:** PRESTO COPPER SPRAY 400 ML
- **Artikkelnummer:** 306383
- **1.2 Relevante, identifiserte anvendelser av stoffet eller stoffblandingen, samt anvendelser som frarådes**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Bruk av stoffet/ tilberedning:** smørestoff
- **1.3 Enkeltopplysninger om foretaket som leverer sikkerhetsdatabladet**
- **Produsent/leverandør:**
MOTIP DUPLI B.V.
Wolfraamweg 2
NL- 8471 XC Wolvega
The Netherlands
Tel: +31 (0)561 694400
Fax: +31 (0)561 694411
e-mail info@nl.motipdupli.com
- **Avdeling for nærmere informasjon:** Giftinformasjonen
- **1.4 Nødnummer:**
+47 22 59 13 00.

Giftinformasjonen
Døgnaåpen telefon:
+47 22 59 13 00
Råd ved forgiftninger og forgiftningsfare

Avsnitt 2: Viktigste faremomenter

- **2.1 Klassifisering av stoff eller stoffblanding**
- **Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008**

Flamme

Flam. Aerosol 1 H222-H229 Ekstremt brannfarlig aerosol. Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.

Miljø

Aquatic Chronic 2 H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

STOT SE 3 H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

- **Klassifisering iht. europeisk direktiv 67/548/EEC eller 1999/45/EC**

F+; Ekstremt brannfarlig

R12: Ekstremt brannfarlig.

N; Miljøskadelig

(fortsatt på side 2)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 10.11.2014

Versjon 105

revidert den: 04.11.2014

Handelsnavn: PRESTO COPPER SPRAY 400 ML

(fortsatt fra side 1)

R51/53: Giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

R66-67: Gjentatt kontakt kan medføre tørr eller sprukken hud. Damper kan føre til at man føler seg søvnnig og fortumlet.

· **Spesielle fareinformasjoner for mennesker og miljø:**

Produktet må merkes ifølge beregningsprosedyren fastlagt i " EFs almennr direktiv for klassifisering av tilberedninger" - siste gyldige versjon.

Ved langvarig eller gjentatt hudkontakt kan det oppstå dermatitt (hudbetennelse) på grunn av at løsemiddelet virker avfettende.

Advarsel! Beholderen er under trykk.

Har narkotiserende virkning.

· **Klassifiseringssystem:**

Klassifiseringen tilsvarende aktuelle EF-lister, men er supplementert med informasjon fra faglitteratur og bedriftsinformasjoner.

· **2.2 Etikettelementer**

· **Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008**

Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.

· **Farepiktogrammer**

GHS02

GHS07

GHS09

· **Signalord Fare**

· **Farebestemmende komponenter ved etikettering:**

pentan

· **Advarselsetninger**

H222-H229 Ekstremt brannfarlig aerosol. Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.

H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

· **Sikkerhetssetninger**

P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

P260 Ikke innånd aerosoler.

P210 Holdes borte fra varme, varme overflater, gnister, åpen flamme og andre antenningskilder. Røyking forbudt.

P251 Beholder under trykk: Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk.

P211 Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde.

P410+P412 Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C.

P501 Innholdet / emballasjen skal avhendes i henhold til de lokale forskrifter.

· **Ytterligere informasjoner:**

EUH066 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

· **2.3 Andre farer**

· **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**

· **PBT:** Ikke brukbar.

· **vPvB:** Ikke brukbar.

Avsnitt 3: Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

· **3.2 Kjemisk karakterisering: Blandinger**

· **Beskrivelse:** Blanding av nedenstående oppførte stoffer med ufarlige tilsetninger.

(fortsatt på side 3)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 10.11.2014

Versjon 105

revidert den: 04.11.2014

Handelsnavn: PRESTO COPPER SPRAY 400 ML

(fortsatt fra side 2)

· Farlige innholdsstoffer:		
CAS: 109-66-0 EINECS: 203-692-4 EF-nummer: 601-006-00-1 Registreringsnummer: 01-2119459286-30-xxxx	<p>pentan</p> Xn R65 F+ R12 N R51/53 R66-67 <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> Flam. Liq. 2, H225 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411 STOT SE 3, H336	25-50%
CAS: 74-98-6 EINECS: 200-827-9 EF-nummer: 601-003-00-5 Registreringsnummer: 01-2119486944-21-xxxx	<p>propan</p> F+ R12 <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> Flam. Gas 1, H220 Press. Gas, H280	12,5-20%
CAS: 106-97-8 EINECS: 203-448-7 EF-nummer: 601-004-00-0 Registreringsnummer: 01-2119474691-32-xxxx	<p>butan</p> F+ R12 <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> Flam. Gas 1, H220 Press. Gas, H280	10-12,5%
CAS: 75-28-5 EINECS: 200-857-2 EF-nummer: 601-004-00-0 Registreringsnummer: 01-2119485395-27-xxxx	<p>isobutan</p> F+ R12 <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> Flam. Gas 1, H220 Press. Gas, H280	10-12,5%
CAS: 7440-50-8 EINECS: 231-159-6 Registreringsnummer: 01-2119480154-42-xxxx	<p>copper</p> stoff med fellesskapsgrenseverdi for eksponering på arbeidsplassen	2,5-5%

· **Ytterligere informasjoner:** Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

- **4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**
- **Etter innånding:** Frisklufttilførsel, ved besvær oppsøkes lege.
- **Etter hudkontakt:** Vanligvis irriterer produktet ikke huden.
- **Etter øyekontakt:** Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann og tilkall lege.
- **Etter svelging:** Drikk rikelig med vann og sørg for frisk luft. Tilkall lege omgående.
- **4.2 De viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **4.3 Indikasjon på omgående medisinsk hjelp eller påkrevet spesialbehandling**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 5: Tiltak ved brannslukning

- **5.1 Slökkemiddel**
- **Egnede slukningsmidler:**
CO₂, slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.
- **Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler:** Vann i full stråle
- **5.2 Spesielle farer som oppstår pga. substanser eller blandinger**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **5.3 Informasjon vedr. brannbekjempelse**
- **Spesielt verneutstyr:** Ingen spesielle tiltak nødvendig.

NO

(fortsatt på side 4)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 10.11.2014

Versjon 105

revidert den: 04.11.2014

Handelsnavn: PRESTO COPPER SPRAY 400 ML

(fortsatt fra side 3)

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

- **6.1 Personlige vernetiltak, verneutstyr og prosedyrer ved nødsituasjoner**
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Bruk av åpen ild forbudt.
- **6.2 Miljøverntiltak:**
Forhindre at produktet kommer ned i kloakk eller vassdrag.
Ansvarlige myndigheter varsles hvis produktet er kommet ned i vassdrag eller kloakk.
La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.
- **6.3 Metoder og materiale for oppsamling og opprensing:** Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

Avsnitt 7: Håndtering og oppbevaring

- **7.1 Forholdsregler for sikker håndtering** Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.
- **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:**
Sprøyt ikke mot flammer eller mot glødende gjenstander.
Bruk av åpen ild forbudt - røyking forbudt.
Gjør tiltak mot elektrostatisk oppladning.
Merk: Beholderen står under trykk. Beskyttes mot solpåvirkning og temperaturer over 50 °C. Må ikke åpnes med makt eller forbrennes, heller ikke etter bruken.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, inkl. eventuelle inkompatibiliteter**
- **Lagring:**
- **Krav til lagerrom og beholdere:**
Lagres på et kjølig sted.
Myndighetenes forskrifter for lagring av trykkgasseballasjer skal overholdes.
- **Informasjoner om felles lagring:** Ikke nødvendig.
- **Ytterligere informasjon om lagervilkårene:** Beskyttes mot varme og direkte solpåvirkning.
- **7.3 Spesiell sluttbruk** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

- **Ytterligere informasjon om utforming av tekniske anlegg:** Ingen ytterligere informasjon, se punkt 7.

8.1 Kontrollparametere

- **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**

109-66-0 pentan

AG | Langtidsverdi: 750 mg/m³, 250 ppm

74-98-6 propan

AG | Langtidsverdi: 900 mg/m³, 500 ppm

106-97-8 butan

AG | Langtidsverdi: 600 mg/m³, 250 ppm

7440-50-8 copper

AG | Langtidsverdi: 0,1* 1** mg/m³
*røyk, ** støv

- **Ytterligere informasjon:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.

8.2 Begrensning og kontroll av eksponering

- **Personlig verneutstyr:**
- **Generelle verne- og hygienetiltak:**
Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.

(fortsatt på side 5)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 10.11.2014

Versjon 105

revidert den: 04.11.2014

Handelsnavn: PRESTO COPPER SPRAY 400 ML

(fortsatt fra side 4)

- Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes.
- **Åndedrettsvern:** Ikke nødvendig.
- **Håndvern:** Ikke nødvendig.
- **hanskemateriale** Ikke nødvendig.
- **gjennomtrengingstid for hanskemateriale** Ikke nødvendig.
- **Øyevern:** Ikke nødvendig.

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

· 9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

· alminnelige opplysninger

· Utseende:

· Form:	Aerosol
· Farge:	i.h.t. produktbetegnelse
· Lukt:	Karakteristisk
· Luktterskel:	Ikke bestemt.

· **pH-verdi:** Ikke bestemt.

· Tilstandsending

· Smeltepunkt/smelteområde:	Ikke bestemt.
· Kokepunkt/kokeområde:	Ikke brukbar, da aerosol.

· **Flammepunkt:** < 0 °C
Ikke brukbar, da aerosol.

· **Antennelighet (fast, gassformet):** Ikke brukbar.

· **Antennelsestemperatur:** 285 °C

· **Spaltningstemperatur:** Ikke bestemt.

· **Selvantennelighet:** Produktet er ikke selvantennelig.

· **Eksplisjonsfare:** Produktet er ikke eksplisjonsfarlig. Dannelse av eksplisjonsfarlige damp-/luftblandinger er dog mulig.

· Eksplisjonsgrenser:

· Nedre:	1,4 Vol %
· Øvre	10,9 Vol %

· **Damptrykk ved 20 °C:** 3500 hPa

· **Tetthet ved 20 °C:** 0,8056 g/cm³

· **relativt tetthet** Ikke bestemt.

· **damptetthet** Ikke bestemt.

· **fordampningshastighet** Ikke brukbar.

· **Løslighet i / blandbarhet med vann:**

Ikke, hhv. lite blandbar.

· **Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann):** Ikke bestemt.

· Viskositet:

· Dynamisk:	Ikke bestemt.
· Kinematisk:	Ikke bestemt.

· Løsningsmiddelandel:

· Organiske løsningsmidler:	70,5 %
· EU-VOC:	568,0 g/l
· EU-VOC in %:	70,50 %

· **Andel faste stoffer:** 19,5 %

(fortsatt på side 6)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 10.11.2014

Versjon 105

revidert den: 04.11.2014

Handelsnavn: PRESTO COPPER SPRAY 400 ML

(fortsatt fra side 5)

· 9.2 Annen informasjon

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet**
- **10.2 Kjemisk stabilitet**
- **Termisk spaltning / vilkår som må unngås:** Ingen spaltning ved formålsriktig bruk.
- **10.3 Mulighet for farlige reaksjoner** Det kjennes ingen farlige reaksjoner.
- **10.4 Forhold som bør unngås** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.5 Inkompatible materialer:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.6 Farlige nedbrytningsprodukter:** Ingen farlige spaltningsprodukter kjente.

Avsnitt 11: Opplysninger om helsefare

- **11.1 Informasjon om toksikologiske virkninger**
- **Akutt toksisitet:**

· Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:**109-66-0 pentan**

Oral	LD50	>16000 mg/kg (rat)
Dermal	LD50	>2500 mg/kg (rat)
		>5000 mg/kg (rabbit)
Inhalativ	LC50 / 4 h	>100 mg/m ³ (rat)

106-97-8 butan

Inhalativ	LC50 / 4 h	658000 mg/m ³ (rat)
-----------	------------	--------------------------------

- **Primær irritasjonsvirkning:**
- **på huden:** Ingen irriterende virkning.
- **på øyet:** Ingen irriterende virkning.
- **Sensibilisering:** Ingen sensibiliserende virkning kjent

Avsnitt 12: Miljøopplysninger**· 12.1 Giftighet****· Akvatisk toksisitet:****109-66-0 pentan**

EC50 / 48 h	9,7 mg/l (daphnia magna)
LC50 / 96 h	1-10 mg/l (fish)

- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.3 Bioakkumulasjonspotensial** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Økotoksiske virkninger:**
- **Bemerkning:** giftig for fisk
- **Ytterligere økologiske informasjon:**
- **Generelle informasjon:**
Vannfareklasse 2 (D) (Selvklassifisering): farlig for vann
Ikke la stoffet komme ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.
Fare for drikkevann allerede ved utstrømning av små mengder i marken.
I vassdrag også giftig for fisker og plankton.
giftig for vannorganismer
- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke brukbar.
- **vPvB:** Ikke brukbar.

(fortsatt på side 7)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 10.11.2014

Versjon 105

revidert den: 04.11.2014

Handelsnavn: PRESTO COPPER SPRAY 400 ML

(fortsatt fra side 6)

· 12.6 Andre skadelige virkninger Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 13: Fjerning av kjemikalieavfall

· 13.1 Metoder for avfallsbehandling

· **Anbefaling:** Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.· **Europeiske avfallslisten**

20 01 13* løsemidler

15 01 04 emballasje av metall

· **Ikke rengjort emballasje:**· **Anbefaling:** Ikke kontaminerte emballasjer kan tilføres recycling.**Avsnitt 14: Opplysninger om transport**

· 14.1 UN-nummer:

· **ADR, IMDG, IATA**

UN1950

· 14.2 Korrekt UN-forsendelsesbetegnelse

· **ADR**

1950 AEROSOLBEHOLDERE, MILJØSKADELG STOFF

· **IMDG**

AEROSOLS (PENTANES, Zinc alkyldithiophosphate),

MARINE POLLUTANT

· **IATA**

AEROSOLS, flammable

· 14.3 transport fareklasser

· **ADR**· **klasse**

2 5F Gasser

· **Fareseddel**

2.1

· **IMDG**· **Class**

2.1

· **Label**

2.1

· **IATA**· **Class**

2.1

· **Label**

2.1

· 14.4 Emballasjegruppe:

· **ADR, IMDG, IATA**

bortfaller

· **Marine pollutant:**

Ja

Symbol (fisk og treet)

· **Spesielle merking (ADR):**

Symbol (fisk og treet)

· 14.6 Særskilte forholdsregler for bruker

Advarsel: Gasser

(fortsatt på side 8)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 10.11.2014

Versjon 105

revidert den: 04.11.2014

Handelsnavn: PRESTO COPPER SPRAY 400 ML

(fortsatt fra side 7)

· Kemler-tall:	-
· EMS-nummer:	F-D,S-U
· 14.7 Transport i bulk iht. annekset II til MARPOL 73/78 og til IBC-koden	Ikke brukbar.
· Transport/ytterligere informasjon:	
· ADR	
· Begrenset mengde (LQ)	1L
· Unntatte mengder (EQ)	Kode: E0 Ikke tillatt som unntatte mengder
· Transportkategori	2
· Tunnel restriksjonskode	D
· IMDG	
· Limited quantities (LQ)	1L
· Excepted quantities (EQ)	Code: E0 Not permitted as Excepted Quantity
· UN "Model Regulation":	UN1950, AEROSOLBEHOLDERE, 2.1, MILJØSKADELG STOFF

Avsnitt 15: Opplysninger om lover og forskrifter

- **15.1 Helse-, sikkerhets- og miljøforskrifter/lovgivning som gjelder spesielt for stoffet eller stoffblandingen**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering:** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

Avsnitt 16: Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produkttegenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktmessig rettsforhold.

· Relevante satser

- H220 Ekstremt brannfarlig gass.
- H225 Meget brannfarlig væske og damp.
- H280 Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.
- H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
- H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
- H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
- R12 Ekstremt brannfarlig.
- R51/53 Giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
- R65 Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging.
- R66 Gjentatt kontakt kan medføre tørr eller sprukken hud.
- R67 Damper kan føre til at man føler seg søvnnig og fortumlet.

· Avdeling som utsteder datablad: QHSE Department

· Kontaktperson: Mr. K. Smedeman

· Forkortelser og akronymer:

- RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)
- ICAO: International Civil Aviation Organisation
- ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
- IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
- IATA: International Air Transport Association
- GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals
- EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
- ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
- CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
- LC50: Lethal concentration, 50 percent

(fortsatt på side 9)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 10.11.2014

Versjon 105

revidert den: 04.11.2014

Handelsnavn: PRESTO COPPER SPRAY 400 ML

(fortsatt fra side 8)

*LD50: Lethal dose, 50 percent**Flam. Gas 1: Flammable gases, Hazard Category 1**Flam. Aerosol 1: Flammable aerosols, Hazard Category 1**Press. Gas: Gases under pressure: Compressed gas**Flam. Liq. 2: Flammable liquids, Hazard Category 2**STOT SE 3: Specific target organ toxicity - Single exposure, Hazard Category 3**Asp. Tox. 1: Aspiration hazard, Hazard Category 1**Aquatic Chronic 2: Hazardous to the aquatic environment - Chronic Hazard, Category 2**** Data forandret i forhold til forrige versjon**

NO